

Митрополит будимпештански Иларион учествовао у свечаној канонизацији светитеља бачког Иринеја и мученика бачких

Сектор за информисање ОСЦП-а, 03.10.2022. Дана 2. октобра у граду Новом Саду (Србија) током Свете Литургије, коју је служио Његова Светост Патријарх српски Порфирије, свечано је канонизован светитељ Иринеј, епископ бачки, исповедник вере, и свети мученици бачки.

Предстојатељу Српске Православне Цркве саслуживали су митрополит аркадијски Василије (Антиохијска Патријаршија), митрополит будимпештански и мађарски Иларион (Руска Православна Црква), митрополит крфски Нектарије (Јеладска Православна Црква), архиепископ михаловско-кошички Георгије (Православна Црква Чешких земаља и Словачке), митрополити преспанско-пелагионијски Петар и митрополит дебарско-кичевски Тимотеј (Македонска

Православна Црква), архиепископ охридски Јован, епископ бачки Иринеј и бројни други архијереји Српске Православне Цркве.

Епископ далматински Никодим је на Малом входу саопштио одлуке Светог Архијерејског Сабора Српске Цркве о прибрајању мученика бачких и епископа бачког Иринеја (Ћирића) лику светих. Затим је Патријарх Порфирије, уз певање тропара мученицима бачким, крстолико уздигао икону Бачких мученика, благосиљајући све присутне. Епископ бачки Иринеј (Буловић) благословио је верни народ иконом свог претходника на катедри – Светог Иринеја (Ћирића).

После читања Јеванђеља Његова Светост Патријарх Порфирије одржао је беседу у којој је говорио о животном подвигу Светог Иринеја и мученика бачких, преносећи своја сећања на родни град: „И сам сам одрастао у Чуругу, где су 1941. и 1942. год. мученици нашег народа гинули за веру. Све је на тим местима запечаћено њима, њиховим страдањем, али и победом, јер је то страдање и тај њихов крст био Крст Христов. Никада нећу заборавити приче из Чуруга у којима су ми стари причали како су после распећа народа, који је баван жив, полужив под лед у Тису, како су Чуружани на коленима долазили у свету цркву, на свету Литургију, а снег је био изнад појаса. Чуруг ни данас није тако мали град, али је тада био још већи, имао је око дванаест хиљада становника. Четвртина народа је страдала. Истовремено, од оних који су некога изгубили, и то не може да разуме онај ко није Христов, никада нисам чуо ни једну једину реч мржње у односу на оне који су учинили зло. Безброј пута сам чуо, када смо били у посети усамљеним бакама: „Чедо, Господ нека им буде милостив“. Није ли то, браћо и сестре, Црква Христова?“

На крају Свете Литургије присутнима се обратио епископ бачки Иринеј. Он се топло захвалио гостима из Помесних Православних Цркава који су учествовали у прославама, а такође изразио радост због недавног свеправославног признања Македонске Православне Цркве и учешћа њених архијереја у прославама.

Свети Иринеј (световно Иван Ћирић) рођен је 1. маја 1884. године у Сремским Карловцима. Године 1906. магистрирао је на Московској духовној академији. Затим је на Филозофском факултету у Бечу одбранио докторску дисертацију о семитологији. Почетком 1908. године примио је постриг у манастиру Хопово и рукоположен је у ђакона, а затим у протођакона и архиђакона. Дана 5. јуна 1919. године на Архијерејском Сабору Српске Православне Цркве изабран је за председавајућег Епархије тимочке. Убрзо је рукоположен у свештеника, узведен у чин архимандрита, а 15. јуна у Саборној цркви у Београду митрополит Димитрије (Павловић), уз саслуживање других архијереја, хиротонисао га је за епископа.

Крајем 1921. премештен је на катедру Епархије бачке. Године 1927. у име Српске Цркве служио

је у православним парохијама у Поткарпатској Русији. Активно је учествовао у екуменском покрету. Учио је православно српско, византијско, руско и румунско црквено појање. Преводио је са хебрејског, латинског, грчког, француског, руског, немачког и мађарског језика. Аутор је више превода текстова Старог завета и коментара уз њих. Један је од првих у Србији који је започео научно проучавање Старог завета, а његова дела заузимају значајно место у српској теолошкој науци.

Након што је Мађарска 8. јула 1941. заузела територију Епархије бачке постао је члан горњег дома Мађарског парламента. Током рата основао је епархијску болницу. На његов захтев 2800 деце и 189 мајки са бебама у граду Новом Саду ослобођено је из мађарског концентрационог логора код града Шарвара. По завршетку рата био је 17 месеци у кућном притвору под оптужбом за „неактивности у заштити Срба“. На Преображење 1946. године комунисти су га током литије поред цркве сурово претукли. Преминуо је 5. априла 1955. године у граду Новом Саду, сахрањен је у крипти Саборне цркве Великомученика Георгија Победоносца.

Свети мученици бачки су свештеници и мирјани Епархије бачке Српске Православне Цркве пострадали за веру 1941–1942. године. Међу њима су били свештенослужитељи Димитрије Хаци-Бокшан, Василије Стојадиновић, Милутин Петровић, Светозар Влашкалић, Јован Виславски, Анђелко Грбић, Милош Катић, Чеда Јеремић, Ђорђе Живанов, Павле Костић, Бранко Вакањац, Ђорђе Парабучки, Александар Ердељан, Стеван Иванчевић, Вељко Зуцајић, Миливој Поповић.

Према материјалима прес службе Епархије будимпештанско-мађарске,

прес службе Епархије бачке Српске Православне Цркве,

„Православне енциклопедије“

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/89691/>